Lapunk mai száma nyolc oldal, ára 1200 korona.

Debreczen, I. évfolyam, 77. szám. **Csütörtök, 1924. junius 19.**

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Varga-u. 5. :: Telefon szám 789. | **Politikai napilap** | **Egyes szám ára 1200 korona. Előfizetési ár egy hóra 30000 K**

Uj korszak előtt.

Bethlen István gróf szavai. — A kormányzó ünneplése az egységes pártban.

Budapest, jun. 18. Tegnap este a pártértekezlet befejezése után Bethlen miniszterelnök Mátészalka 20 tagu küldöttségét fogadta, melyet Péchy László főispán vezetett. A küldöttség Mátészalka diszpolgárságáról szóló oklevelet nyujtotta Bethlen miniszterelnöknek.

A miniszterelnök meleg szavakban mondott köszönetet a figyelemért. Az elmult évek nehezek voltak, — mondotta — mert hiányában vagyunk vagyunk azoknak a fegyvereknek, amelyek feltétlenül szükségesek, ha egy állam és nemzet sikeresen akarja a maga akaratát keresztül vinni. Ugy érzem, érik az a gyümölcs, amelyet 2—3 évvel ezelőtt elvetettünk s amelyet nagyra növelni kivánunk. *Ugy érzem, uj korszak előtt állunk, amelyben képesek leszünk ennek a nemzetnek vágyaiból valamit meg is valósitani.* A külföldi kölcsön megszerzésére inditott akció sikere alapfeltétele volt annak, hogy az országban a belpolitikai konszolidációt és gazdasági talpraállást keresztül lehessen vinni és kifelé helyre lehessen állitani a nemzet tekintélyét és erejét. Bizom és hiszek abban, hogy ezután fokozott mértékben tudjuk megteremteni a nemzet megélhetésének további feltételeit.

Az értekezletet pártvacsora követte, amelyen *Bartos* Andor köszöntötte fel a miniszterelnököt, biztositva a párt bizalmáról.

Kincses István ref. lelkész Mátészalka nevében mondott felköszöntőjére *Bethlen* miniszterelnök a következőket mondotta:

— A magyar nemzet életében *5 nagy tragédia volt. Az első az augsburgi ütközet, a második a tatárjárás, a harmadik a mohácsi vész, a negyedik a szabadságharc utáni abszolutizmus és a legnagyobb tragédia 1918-ban következett be.* A nemzet mindenkor megtalálta a maga hivatott vezetőit, akik képesek voltak a süllyedésből kiemelni. Megtalálta most is a maga kivezető egyéniségét Horthy kormányzóban.

A jelenvoltak e szavakra felállottak és percekig hosszasan tüntettek a kormányzó mellett.

Meleg szeretettel, ragaszkodással és alattvalói hüséggel emlékezem meg nevéről, akiben a nemzet olyan férfiut nyert, aki magyar lelkével, szivével, ragaszkodásával képes volt összefogni a nemzet azon szunnyadó erőit, amelyek nélkül az országot ujra talpraállitani sohasem lehetett volna. Benne nemcsak az akaraterős férfiut tiszteljük, hanem a magyar alkotmány letéteményesét is, mert hazugságot állit, aki azt mondja, hogy a kormányzó nem alkotmányos államfő.

Ezután a miniszterelnök fejtegette, hogy milyen nagy utat tett meg a nemzet 1919 óta. Nemzetközi helyzetünk sokkal kedvezőbb; a belső rend helyreállott. *Sajnos, vannak emberek, akik jobban gyülölik politikai ellenfeleiket, mint szeretik hazájukat* s ma is propagandát csinálnak kint, hogy megdöntsék a mai uralmat. — *Idebent is vannak.* Nem akarom az ellenzék nevet használni rájuk, mert az ellenzék között magyar gondolkozásu, tiszteletreméltó férfiak is vannak, de sokan el akarják hitetni, — hogy csak az ő téveszméik által boldogulhat ez az ország.

A miniszterelnököt szavai végeztével percekig ünnepelték.

Számos felszólaló visszautasitotta a miniszterelnököt ért támadásokat.

A pártvacsora fél 12-kor ért véget.

Lendvay gunyos interpellációja a pécsi hullagyalázásról.

Egész sereg interpelláció.

Budapest, jun. 18. A nemzetgyülés szerdai ülésére nem kevesebb, mint tizenöt interpellációt jegyeztek be.

Az ingyenes népoktatás.

Első interpelláló *Várnai* Dániel. Az ingyenes népoktatás megszüntetése tárgyában interpellálja a kultuszminisztert. Kérdi, van-e tudomása arról, hogy az 1908. évi XLVI. t.-c. világos rendelkezései ellenére rendeleti uton megakarják szüntetni az elemi népoktatás ingyenességét. Hajlandó-e megnyugtató kijelentéseket tenni, hogy ezt a semmivel sem indokolt, de az ország kulturális fejlődésére nézve rendkivül káros rendelkezéseket megfogja akadályozni.

Az interpellációt kiadják a kultuszminiszternek.

A piros szin.

Propper Sándor a piros szin viselésének eltiltása tárgyában interpellál. Konkrét eseteket sorol fel, amikor egyeseket azért, mert piros zsebkendőt viseltek, a rendőrök igazoltattak és a rendőrségre előállitottak. — Kérdi a belügyminisztert van-e tudomása arról, hogy az alsófoku közigazgatási hatóságok üldözik a piros szin viselőit és a piros szin viselése miatt az 1879. évi XL. t.-c.-re való hivatkozással államellenes szinü jelvények viselése cimén megbünteti azokat, akiket előállitottak. Hajlandó-e a belügyminiszter kioktatni a hatóságokat, hogy a piros szin viselése cimén senkit sem zaklassanak.

Kiadják a belügyminiszternek.

A tisztviselői fizetésrendezés.

Zsirkay János a köztisztviselők fizetésrendezését és a tisztviselői létszámcsökkentést teszi szóvá. — Az összkormányhoz intézett interpellációjában kérdi hajlandó-e a kormány a közalkalmazottak indokolt nyugtalanságára való tekintettel intézkedni, hogy a kilátásba helyezett aranyparitásos fizetéseket már julius 1-től kezdve állitsák be a költségvetésbe.

Kiadják a miniszterelnöknek.

Rupert Rezső állitólag csendőranomáliák tárgyában interpellál. Kérdi van-e tudomása a belügyminiszternek arról, hogy Szentgál községben a csendőrök és hatóságok részéről az ő választói üldözésben részesülnek.

Lendvai két interpellációval.

Lendvai, ki mániákus interpelláló és minden interpellációs napon 2—3 interpellációval szerepel, most sem tagadta meg magát.

Lendvai első interpellációjában kérdi, hajlandó-a a honvédelmi miniszter intézkedni az iránt, hogy a honvéd főparancsnokság Prónay Pál alezredes ellen cimbitorlás miatt tett feljelentését visszavonja.

Kiadják a honvédelmi miniszternek.

Lendvai István második interpellációjában a pécsi hullagyalázást teszi szóvá. Azt állitja, hogy a vizsgálatot elpalástolási célzattal folytatták.

Klébelsberg kultuszminiszter: Kikérem magamnak, semmiféle elpalástolási szándék nem volt.

Lendvai István: Nem értem a miniszter ur idegességét.

Klébelsberg: Nem célom, hogy jogtalanul sértegessek.

Elnök Lendvai Istvánt rendreutasitja azért a gyanusitásért, mintha egy vizsgálat ügyében elpalástolási szándék lenne.

Lendvai interpellációjában kérdi, hajlandó-e a kultuszminiszter a pécsi hullagyalázás ügyében multkor előterjesztett interpellációjára a végleges választ megadni.

A kultuszminiszter válasza.

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter azonnal válaszol az interpellációra. Kijelenti, hogy végighallgatta az interpellációt és egy darab ideig kétségben volt az iránt, vajjon válaszoljon-e, mert ő sokkal komolyabban fogja fel ezt az ügyet, mint az interpelláló. Itt hullagyalázás történt és annak is fennforoghat a gyanuja, hogy a vallást is kigunyolták és *az interpelláló ezt a komoly ügyet mégis olyan kabarészerü viccek formájában adta elő, hogy kétségem volt a felől, vajjon érdemes-e komolyan venni.*

Minden objektiv és jó izlésü ember helyeslésével találkozik — azt hiszi

amikor tiltakozik egy halottnak, Sándor Jánosnak kigunyolása ellen, akiről Lendvay gunyolódva emlékezett meg.

Tiltakozik a pécsi rektor meggyanusitása ellen is, akit Lendvay elfogultsággal és zsidó-barátsággal vádolt meg. Kijelentheti, hogy a pécsi rektor mindig csak az objektiv igazságot kereste. Végül tiltakozik Lendvay ama beállitása ellen, mintha a pécsi egyetem keresztény hallgatóinak félnie kellene attól, hogy a tanáraik elbuktatják őket, ha a kérdéses ügyben a zsidó érdekek ellen vallanak.

A főügy az, hogy valóban hullagyalázás történt, amelyért a vizsgálat során az anatomiai intézet szolgáját, mint főbünöst, eltávolitották. Az egyetem fegyelmi vizsgálatot inditott. Ebben az ügyben a fegyelmi bizottság még nem hozta meg itéletét, tehát nem tehet eleget az interpelláló kérésének, amikor azt kivánja, hogy a dologba beleavatkozzék. De lehetnek ennek az ügynek büntetőjogi vonatkozásai is és ezért utasitotta az egyetemet, hogy a fegyelmi bizottság az ügy befejezése után tegye át az iratokat a pécsi királyi ügyészséghez.

Nagy sulyt helyez arra, mint kultuszminiszter, hogy közötte és az egyetemi ifjuság között bizalmi viszony álljon fenn; örömmel állapitja meg, hogy ez a viszony valóban megvan.

Veér Tibor az ő tudtával, — azonban nem mint az ő hivatalos kiküldöttje vett részt az ügy kinyomozásában.

Szóvá tette az interpelláló képviselő azt is, hogy bizonyos hullák a tudományos vizsgálat érdekében történő boncolás elől elvonatnak. Kijelenti, hogy a tudományos boncolásnál *minden vallaskülönbség nélkül, egyforma elbánásnak kell érvényesülni.* Ebben a kérdésben határozatot fognak hozni, azonban nem szabad az ügybe politikai vagy taktikai célokat keverni.

A Ház a választ tudomásul vette.

Több jelentéktelen interpelláció után az ülés este 6 órakor véget ért.

A győri választás.

Bernoláknak van a legtöbb ajánlója.

Győr, junius 18. A győri második választói kerületben megüresedett mandátumra már beadták az ajánlási iveket. A keresztény szocialista párt jelöltjének Bernoláknak 2404 aláirója van, a szociáldemokraták jelöltje 1118 és a Hanauer párt 1168 aláirót produkált.

Rupert Rezső mandátumát igazolják.

Budapest, junius 18. A nemzetgyülés harmadik számu biráló bizottsága Nemes Bertalan elnökletével ma délelőtt ülést tartott és ezen Héjjas Imre előadásában Rupert Rezső nemzetgyülési képviselő panasszal megtámadott megbizó levelét tárgyalta. A bizottság a panaszt visszautasitotta és Rupert Rezsőt végleg igazolt képviselőnek jelentette ki.

Az indemnitás viharos vitája.

Izgalmak a politikai gyilkosságok körül.

Budapest, junius 18. A nemzetgyülés szerdán folytatta az indemnitás tárgyalását. Első felszólaló *Szakács* Andor, aki a saját személyén kivül sok mindent feleslegesnek tart és megszüntetni kivánja a koronaőrséget, főispáni és főszolgabirói hivatalokat. Az indemnitást nem fogadja el.

Pikler vihart vet és vihart arat.

Pikler Emil beszéde elején szóvá teszi a Matteotti ügyét. Azt állitja, hogy a miniszterelnök ezzel kapcsolatban tett kijelentései azt a látszatot keltették, mintha a Matteotti gyilkossággal szimpatiálna. *(Zajos felháborodás a Ház minden oldalán.)*

Berky Gyula: Nem értette meg a miniszterelnököt.

Pikler: Igaz, hogy a politikai gyilkosságok korát éljük.

Felkiáltások: Igaz! Maguk kezdték!

Szomjas Gusztáv: Adler kezdte.

Piker: Igaz, hogy Adler kezdte, de itt nagy a különbség, mert Adler fényes nappal, egy nyilvános vendéglőben bátran lőtte le a reakcionárius Stürgkh-öt. (Nagy zaj és felháborodás.)

Huszár Károly elnök: *A képviselő ur messze tulmegy a határon, amikor egy politikai gyilkosságot itt védelmébe vesz.*

Pikler: Nem védem.

Elnök: A képviselő ur eddigi előadásából mindenki azt következtetheti. Nagyon örülnék, ha megmagyarázná szavait, különben kénytelen lennék rendreutasitani. Azt hiszem, hogy minden fajta politikai gyilkossággal szemben mindnyájunknak csak egy véleménye lehet. (Ugy van. Helyeslé.)

Pikler: Én nem akartam védeni a gyilkosságot.

Ezután a Somogyi-féle gyilkosságról beszél és a tettések neveit kéri.

Miért vesztettük el a háborut.

Pikler ezután a háboru felelősségéről beszél és azt állitja, hogy a Szerbiával szemben követett vámpolitika idézte elő a háborut és hogy gazdasági okai voltak a háboru elvesztésének.

Bartos Andor: Kiderül, hogy Darányi Ignác miatt vesztettük el a háborut. (Derültség a Ház minden oldalán.)

Pikler azt mondja, hogy a harctéren győztünk, mert a gyilkosság technikájában elsők voltunk.

Bogya János: Hallatlan igy beszélni. Szemtelenség.

Pikler Emil: Jöjjön ide mellém. Itt mondja.

Bogya János: Disznó!

Pikler: Menjen ki, ha nem tetszik.

Szeder Ferenc: Maga biztosan nem volt a lövészárokban.

Pikler kérdezi, miért vesztettük el a háborut.

Felkiáltások a Ház minden oldalán: Károlyi Mihály miatt.

Pikler ezután birálja a kormány politikáját, közben azt a vádat emeli a kisgazda képviselők ellen, hogy elhanyagolják a szegény földmüves nép érdekeit.

Csontos Imre ezt az állitást visszautasitja. Ezután áttértek az interpellációkra, melyekről külön cikkben számolunk be.

A Magyar Nemzeti Bank junius 24-én kezdi meg müködését.

Hétfőn zárva lesznek a Jegyintézet összes fiókjai.

Budapest, junius 18. A m. kir. állami jegyintézet vezetősége tekintettel arra, hogy a Magyar Nemzeti Bank junius 24-én kezdi meg müködését, elrendelte, hogy junius 23-án hétfőn a jegyintézet összes intézetei teljesen szüneteltessék az üzleti forgalmat. Ez az intézkedés azért vált szükségessé, hogy a jegyintézet üzleteinek lezárásával és azoknak a magyar nemzeti bank által leendő átvételével kapcsolatosan felmerülő munkálatokat zavartalanul ellehessen végezni.

Prónay nem hallgatta meg a rendőrbiró ítéletét.

Tárgyalás cimbitorlási ügyben.

Budapest, jun. 19. A VIII. ker. rendőrkapitányságon ma tárgyalták *Prónay* Pál cimbitorlási ügyét.

A tárgyaláson Prónay Pál védője, dr *Darvay* János beterjesztette az 1923 december 10-iki parlamenti ülés hiteles jegyzőkönyvét. — Dr Darvay védőbeszédében azt fejtegette, hogy Prónay a nemzeti hadseregből lépett ki, tehát személyi viszonyainak megállapitására a később megalakult zsoldos hadsereg főparancsnoksága egyáltalán nem illetékes. Prónay kilépése a közte és a kormány között létrejött szerződésen alapult s azt a kormányzó miniszteri ellenjegyzéssel jóváhagyta. A kormányzó mint államfő haduri felségjogokat gyakorol és igy joga volt Prónaynak alezredesi rangját meghagyni, annak ellenére, hogy kilépett a hadseregből.

A rendőrtanácsos a védőbeszéd után nyomban megkezdte az itélet kihirdetését, de csak odáig jutott el, hogy *Prónay Pált bünösnek mondotta ki.* — *Prónay* Pál ebben a pillanatban indulatosan felpattant, rátütött az asztalra és harsány hangon kijelentette:

— *Én nem vagyok bünös! Kikérem magamnak! Meg fogom mutatni, hogy parancsra nem lehet itéleteket hozni!*

A rendőrtanácsos megdöbbenve hagyta abba az iélet felolvasását. — Prónay pedig összevágta sarkantyuját és kifelé indult.

Prónay Pál az ajtóból meg viszszaszólt:

— Megyek a parlamentbe és majd a képviselők előtt szóvá teszem ezt a dolgot.

Ingyenes marad a népoktatás.

Elejtették a tandijfizetési tervezetet.

Budapest, jun. 18. Értesülésünk szerint *Klébelsberg* Kunó gróf kultuszminiszter elejtette a tandijfizetés visszaállitásának tervét. — Meg kell állapitanunk, hogy maga a tervezet sem rótt a tandijfizetés visszaállitásával kapcsolatban elviselhetetlen terheket a szülőkre, mert hiszen csak a tehetős szülők kötelezhetők a tervezet szerint a tandijfizetésre, mig a szegényebb társadalmi osztályu tanuló gyermekek a legtöbb esetben mentesithetők volnának a tandijfizetés alól. A gazdasági cselédek gyermekei után az 1907. évi XLV. t.-c. szerint pedig az elemi iskolai beiratási és tandijat a bérbevaló betudás nélkül a gazda tartozik fizetni. Igy a most elejtett javaslat a szociális és gazdasági viszonyok szigoru szem előtt tartásával készül.

Tárgyalás alatt a tanügyi javaslatok.

Budapest, junius 18. Az interparlamentáris magyar csoport ma délután csoportülést tartott, amelynek főtárgya az augusztusban Bernben és Genfben tartandó interparlamentáris konferencia magyar részvételének előkészitése volt. A csoport ugy határozott, hogy Apponyi Albert gróffal és Berzeviczy Alberttel képviseltesi magát, mig póttagokul Lukács Györgyöt és Gratz Gusztávot kérte fel.

Rupert Rezső csoporttag inditványozza, hogy a csoport foglaljon állást Matteotti olasz képviselő meggyilkolásának esetével kapcsolatban és fejezze ki sajnálatát annak hangsulyozása mellett, hogy az ilyen esetek a parlamentárizmusra milyen ártalmasak.

Többek hozzászólása után a csoport elhatározta, hogy a kérdés tekintetében nem foglal állást, mert az ilyen politikai merényletek igen nagy számban fordulnak elő és a multban sem foglalkozott a csoport ezekkel az esetekkel.

Ezután a kultuszminiszter jelenti, hogy hogy az elemi iskolai tandijak ügyében ugy döntött, hogy a tandijkötelezettséget elejti és más megoldást keres. A szakoktatási törvényre vonatkozólag bejelenti, hogy az előkészités alatt van és az őszi ülésszak alatt a nemzetgyülés elé kerül. A fegyelmi ügyek revizijára az a véleménye, hogy általános revizió nem rendelhet el, de indokolt esetben módot és alkalmat ad arra, hogy a tévedést helyreigazitsák. Tervezi a továbbképzés tekintetében, hogy egyrészt tudományos folyóiratokat juttat a középiskolai tanárok részére, — másrészt, hogy továbbképző tanfolyamokat fog szervezni. Törekedni fog arra, hogy az ösztöndijakra és a külföldi utazásokra minél nagyobb összegek álljanak rendelkezésre.

A bizottság a miniszter felszólalása után a javaslatot a részletes tárgyalás alapjául általánosságban elfogadta.

A bizottság legközelebbi ülését pén teken tartja.

A gimnáziumok reformja.

A mult napokban jelent meg a középiskolai reform végrehajtási utasitása. Illetékes helyen szerzett értesülésünk szerint ez év szeptemberében a reálgimnáziumokká átalakitott gimnáziumoknak csupán első osztálya lesz reálgimnázium, a többi osztályok egyelőre a régi gimnáziumi tanterv szerint tanulnak.

Átmeneti fizetésrendezés lesz julius l-én.

A fizetésrendezés ügye az egységes pártban.

Budapest, junius 18. Az egységes párt ma este pártértekezetet tartott. A formalitások után Dinics Ödön intézett kérdést a honvédelmi miniszterhez a katonák mezőgazdasági szabadságolása tárgyában.

Gróf Csáky hony. miniszter bejelentette, hogy eddig aratási szabadságra a legénységi állománynak 70 százaléka szabadságoltatott s a további szabadságolások is folyamatban vannak, amennyire azt a legszükségesebb őrszolgálat ellátása megengedi.

Szabó Géza ismertette a tisztviselő kérdés ügyében kiküldött bizottság jelentését. A KANSz több ülésén részt vettek és azt konstatálták, — hogy a tisztviselőkérdést egyesek lelketlen demagogiára akarják kihasználni.

Bethlen miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány teljes tudatában van a kérdés sulyos voltának és azt hangsulyozza, hogy a kormány kötelességének tudja, hogy *a pénzügyi teljesitőképesség legvégső fokáig menjen el a kérdés rendezésénél. Az ügyben még maga a pénzügyminiszter sem döntött véglegesen.* Ezt a kérdést különösen a fedezet előterem tése teszi rendkivül nehézzé, *mert az adózások fokozása már telesen lehetetlennek látszik.* Sulyos hibát követ el az, aki a tisztviselőkérdés tárgyalásánál csak követelésekkel lép fel, de a fedezet előteremtésének módjáról nem szól. Sajnálattal állapitja meg, hogy ezt a kérdést bizonyos szélsőségi oldalon politikai célokra kivánják kihasználni.

Korányi pénzügyminiszter kijelentette, hogy mindent e akar követni, ami emberileg elkövethető ennek [illegible]rdésnek a megoldására. A kérdés megoldása csak a redukcióban és az adó emelésében kereshető. *A julius elsejével bekövetkező fizetésrendezés tulajdonképn egy átmeneti rendezésnek tekintendő.* Rámutat arra, hogy a költségvetés bevételi oldalán talán eltolódások lesznek *és ennek révén revizió alá lehet venni a fizetéseket.* A kormány kötelességének tartja, hogy az ilyen eltolódások révén jelentkező bevételi többletet ennek a kérdésnek a megoldására forditsa.

A párt a bejelentéseket megnyugvással vette tudomásul.

Ujabb vasuti katasztrófa Romániában.

Nagyvárad, junius 18. A Nagyvárad jelenti Szőkterebesről: Ma reggel Vasláb és Szekerőpatak közötti székely körvasut vonalán levő állomások között sulyos kimenetelü vasuti szerencsétlenség történt. — Az egyik, nagy sebességgel haladó teher vonat a lejtős pályán összeütközött a lefelé haladó pályakocsival, minek következtében a tehervonat mozdonya kisiklott és hat teherkocsija a töltés alatti mélységbe zuhant. Emberéletben csodálatosképen nem esett kár, csak a tehervonat fütője sebesült meg. Az összeütközés miatt átszállással kell a vasuti forgalmat lebonyolitani.

Izzadás ellen ANTISANOL
kenőcs, elismert kitünő hatásu gyógyszer, kapható
BÁNÓ ANDOR
„Arany Angyal" gyógyszertára. Debreczen, Piac-utca és Szent Anna-utca sarok.
Telefon szám: 4—53. Törvényesen védve.

Olvassa a Debreczent

Az uj generáció.

Egy küzdelmes esztendő után megint elérkezett az iskolai vizsgák ideje. Az uj magyar jövő piros arcu, mosolygós letéteményesei biráik elé állnak s számadást tesznek esztendei sáfárkodásukról a tudomány világában. Lerongyolódott csonkahazánkban ők az uj élet elő igéretei, a kik a lezajlott pusztulás keserü emlékeit csak hirből ismerik. Uj generáció, mely romlatlan levegőben nevelkedett s mely a tanitást megpróbált férfiak ajkáról fogadta be. Kétszeresen fontos a mai vizsga. Ma kétszeresen igaz az érettségizett ifjura alkalmazott mondás: olyan semmi, amiből valami lehet. A háboru gazdaságos embergazdálkodásra is megtanitott bennünket. Ma, mikor sok ezer ifju, a magyar jövő sok ezer harcos katonája, a végleges konszolidáció érdekében csatázó rohamcsapat kirohan a világ forgatagába, hogy magának exisztenciát teremtsen, *a békebeli ötletszerü pályaválasztási módszerrel* egyszer s mindenkorra szakitani kell.

Századunk a kultura égisze alatt hasadt sel — s kisült, hogy a kultura értelmét félremagyarázták. Az intelligens magyar középosztály tultermelésbe esett, mely káros hatását épen a mai napokban érezteti rettenetes szigorusággal. A világ forgatagában, egy állam életében, az *ember* sem vonhatja ki magát a gazdasági élet kinálat-keresleti törvénye alul. Ma már szerencsére *tul vagyunk azon az elavult állásponton, hogy intelligens, iskolázott ember nem lehet iparos vagy kereskedő.* A német példa követőre talált a magyar talajon is.

Válasszon az ifju olyan pályát, melyet hajlama és életkörülményei diktálnak, *szülei pedig ne feledkezzenek meg az uj magyar közélet demokratikus levegőjéről.* Rohanjon a legfiatalabb magyar rohamcsapat, harcoljon becsülettel, a Munka, Tisztesség és a Hazaszeretet nevében.

Ma kezdődik a debreceni bajnoki sakkverseny.

A bajnoki sakkverseny ma csütörtökön délután 3 órakor kezdődik a Kereskedelmi Csarnokban. Grünfeld nagymester (Wien) Gruber Sándor Tóth László, Filep Gusztáv egynap este megérkeztek és részvételük folytán a verseny országszerte egy érdeklődésre tarthat számot. A közönséget az egyes fordulók eredményéről naponta tájékoztatni fogjuk.

Kiránduló villamosjáratok.

A folyó hó 22-től kezdve, vasárnap és ünnepnapokon délután, a rendes közlekedő Gazdasági Akadémiai villamos járatokon kivül probaképen a HÉV a Nagyerdei villamos végállomástól a Gazdasági Akadémiáig és vissza, külön kiránduló villamos kocsit indit.

Kiránduló kocsik a Nagyerdő villamos végállomástól indulnak: 14 óra 25 perckor, 15 óra 10 perckor, 15 óra 55 perckor, 16 óra 40 perckor, 18 óra 10 perckor, 20 óra 20 perckor.

Gazdasági Akadémiáról visszaindulnak 14 óra 45 perckor, 15 óra 30 perckor, 16 óra 15 perckor, 17 órakor, 18 óra 20 perckor, 20 óra 40 perckor.

Ezeken a kiránduló vonatokon kivül a rendes vasárnapi közlekedést is fenntartjuk.

A rendes menetrend szerint közlekedő Gazdasági Akadémiai (Pallagi) villamos kocsik indulási ideje vasár- és ünnepnapokon a következő:

Máv. pályaudvarról indul: 8 órakor, 13ó ra 20 perckor, 17 órakor, 19 óra 10 perckor, 20 óra 40 perckor.

Gazdasági Akadémiáról indul: 8 óra 50 perckor, 14 óra 05 perckor, 17 óra 46 perckor, 19 óra 56 perckor, 21 óra 25 perckor.

Rendezik az ipari kontárkodás kérdését.

Értekezlet a kereskedelmi minisztériumban. — Dr. Radó debreceni kamarai főtitkár felszólalása.

Az ipari kontárkodás megszüntetésén régóta vajudnak az illetékes körök. F. hó 11-én *Jersovics* dr miniszteri tanácsos értekezletet hivott össze ez ügyben a kereskedelmi minisztériumban, melyen résztvettek a fővárosi szakértőkön kivül a vidéki kamarák megbizottjai is. A kontárkodás intézményes megszüntetéséhez az értekezlet majd minden tagja hozzá szólott.

Radó Rezső dr, a debreceni kamara főtitkára, azokra a nehézségekre mutatott rá, amelyek a kontármunka beszüntetése körül mutatkoznak, egyuttal pedig azt kivánta, hogy a kereskedelemügyi minisztérium rendeletileg intézkedjék, *hogy az államvasuti mühelyek és a katonai üzemek alkalmazottjai a saját számlájukra végzett ipari munkától eltiltassanak.*

A kérdéshez még nagyon sokan hozzászóltak és a szorosan vett kontárkodáson kivül sürgették a háziiparra vonatkozó rendeletek kibocsátását, egyben pedig a vándoripar ügyének olyan szabályozását, hogy a vándoripar cime alatt ne lehessen kontárkodást folytatni.

Az elhangzottak alapján az elnöklő Jezsovics miniszteri tanácsos kijelentette, hogy a felmerült inditványokat az igazságügyminisztérium és pénzügyminisztérium megfelelő osztályával meg fogják tárgyalni. — Ennek alapján fogja a kereskedelemügyi miniszterium a rendeletet kibocsátani.

A marokkói sáska első rajai Hajdumegyében.

Egy sáskaraj megállitotta a vonatot.

A marokkói sáska, mely az idén a nagykunságon jelentkezett először nagyobb csapatokban, ugy látszik, országos veszedelemmé növi ki magát. A Mezőgazdasági Kamara és a hatóságok mindent elkövetnek, hogy a veszedelmes rovar-felhőket kiirtsák és szaporodását megakadályozzák, mégsem sikerült a sáskajárást lokális jelentőségüvé zsugoritani. — Jelentések érkeztek, hogy nagyobb sáskarajok csaptak át Hajdumegye területére. A Kollégium tiszadadai birtokán már eddig is 50—80 százalékos károkat okoztak. A hegyesi Hartstein-féle nagy birtok is veszélyben forog, ugy hogy a jószágfelügyelőség azonnal két seprőgépet szereltetett fel ellenük. — *Ujabb jelentések szerint Füzesabony környékén annyira elszaporodott a sáska, hogy az Egerfarmos—Kékkut közt közlekedő vonatot formálisan megállitotta. A hatalmas sáskaraj ellepte a sineket, ugy hogy azok ki sem látszottak tőlük.* A vonat kerekei *nem kapván szilárd surlódási felületet egy helyben forogtak, ugy hogy a vonat nem tudott előre hatolni.* A vonatról leugráló közönség a vasuti alkalmazottakkal válllvetve *sietett homokot hordani a sáskák tetejére.* Nagy nehezen aztán sikerült elinditani az elakadt vonatot. — A sáskaveszedelem, mint illetékes helyen mondották, koránt sincs szünőfélben s a hatóságok szigoruan követelik az óvszabályok pontos betartását.

Fogolycsere a biharkeresztesi állomáson

Nyolc román fogolyért tizenegy magyar foglyot kaptunk vissza.

Biharkeresztes, jun. 18. Amint már jelentette a „Debreczen“ a magyar-román politikai foglyok kicserélésére vonatkozólag a román és magyar hatóságok junius 18.-ában állapodtak meg. A megállapodás értelmében ma délelőtt 11 órakor történt meg a foglyok kicserélése a román-magyar határon. A Magyarországban őrzött román foglyok Budapesttől Biharkeresztesig vonaton tették meg az utat erős rendőri fedezet mellett külön kocsiban. Az átadásra váró politikai foglyok pontosan 10 órakor érkeztek meg Biharkeresztesre, ahol egy bizottság jelenlétében adták át őket. — A bizottság tagjai Zombory László dr rendőrkapitány, a belügyminisztérium közbiztonsági osztálya részéről, dr Kristóffy miniszteri titkár, a külügyminisztérium részéről, a román és magyar consulatus egy-egy delegált tisztviselője, — továbbá dr Nagy Károly rendőrfogalmazó és Lieteczky Lajos százados, akik *átkisérték a foglyokat a határhoz* és átadták őket Hiesku Tódor kapitánynak, a román fogházak főfelügyelőjének és Varga Jonelnek, *akik viszont átadták a románok által elitélt politikai foglyokat, akik 15, 10, 8 és 5 évre voltak elitélve.* Ezek névszerint: Nagy Mihály lázadás miatt 15 évre, Langó Márton lázadás miatt 15 évre, Szentessy Ferenc lázadás miatt 8 évre, Loky Mihály lázadás miatt 8 évre, Vörös Károly politikai gyilkosság kisérlete miatt 10 évre, Nagy Gáspár lázadás miatt 15 évre, Biró Zsigmond lázadás miatt 10 évre, Jakab Dániel lázadás miatt 10 évre, Elekes Dénes lázadás miatt 15 évre, Szep István lázadás miatt 5 évre, Hamzy Miklós lázadás miatt 10 évre volt elitélve. — *Legtöbbjét, Vörös Károly kivételével, a krajovai hadbiróság itélte el várfogságra s a kolozsvári Fellegvárban voltak őrizetben.* Vörös Károlyt a gyulafehérvári hadbiróság itélte el s ugyancsak ott volt Gyulafehérváron fogva. Legtöbbjét 1919—20.-ban itélték el. Mindegyik derék becsületes magyar polgár és rengeteget szenvedtek a fogság alatt. A határon őket hozzátartozóik fogadták s meghatódottan ölelték egymást keblükre. A megérkezettek közül 4-en Apátfalvára, a többi Budapestre utazott. Ma délután már Püspökladányon utaztak át, hol a Mansz a pályaudvaron megvendégelte őket.

A románok részére viszont magyar részről a következő politikai foglyok adattak át: Gocsobán Mihály Reisler Lajos, Szabolcsi Gyula, Lusu Ilona, ifj. Szabó Kálmán, Moldován György és Schwarcz Imre. — Valamennyi kémkedés, hadsereg elleni büntett, hütlenség és hazaárulás miatt volt elitélve.

A románok által visszaadott foglyok között nem szerepel Thuróczy István, volt debreceni máv. titkár, akit a románok nem igen akarnak kiadni.

Herriot egy német képviselővel tárgyal.

Páris, jun. 18. *Breitscheid* a német birodalmi gyülés szociáldemokrata tagja, aki most Párisban tartózkodik, ma délután valószinüleg megbeszélést fog folytatni Herriot miniszterelnökkel.

Katonai készülődés Romániában.

Kolozsvár, junius 18. A junius 18 iki Keleti Ujság közli a következő közleményt:

A VII. pacovai ezred felhivja tartalékos tisztjeit sürgősen közöljék cimüket és mellékeljék fényképüket is, hogy részükre az esetleges behivási parancsot kiké bisithessék.

Francia hadihajók az albán vizeken.

Belgrádból jelentik: Antivaribal hétfőn este két francia torpedó-romboló érkezett. A parancsnok kijelentette az albán hatóságok előtt, hogy az Albániában élő francia alattvalók érdekeit kivánja megvédelmezni.

A franciák Anglia garanciáját kivánják Németországért.

Londonból táviratozzák: A Daily Telegraphe tudósitójának jelentése szerint *Herriot* nem tette magáévá Poincarénak azt a korábbi követelését, hogy abban az esetben, ha Németország a Daves-féle javaslatok alól ki akarna bujni, uj rendszabályokat, főleg katonaiakat dolgoznak ki. — Ezzel szemben Herriot az említett esetben azt fogja kivánni, hogy Anglia garantálja Franciaországnak a német jóvátételből eredő fizetéseket.

Itélet a jászkarajenői bombaügyben.

Keő-Kucsera 4 hónapi, Gyalay Mihály 3 hónapi fogházat kapott.

Budapest, jun. 18. A mult héten kezdte meg a büntetőtörvényszék Keő Kucsera jászkarajenői vendéglős, valamint Gyalai és Adorján ébredővezérek bünpörét. A negyedik vádlott Kovács napszámos seholsem volt található. Ma reggel folytatták a tárgyalást, amely megnyitása után előlépett a hallgatóság soraiból egy fiatalember, hogy ő Kovács József ennek a bünpörnek a negyedik vádlottja.

— Az ujságból értesültem, — mondta, — hogy itt valami ügyemet tárgyalják.

Rögtön megkezdték kihallgatását és elmondta, hogyan beszélték meg a jászkarajenői zsidó bombával való megijesztésének tervét. Ezután a bombaszakértőt hallgatták ki, aki kijelentette, hogy a kézigránát emberölésre alkalmas volt.

Ezután Ulman Sándor dr. ügyész tartotta meg vádbeszédét szigoru és igazságos itélet kérve. Gyallay Mihály és Keő Kucsera védője Fehérváry Kálmán dr. tartotta meg védbeszédét, majd Tasnády Kovács József dr., Adorján Géza védője beszélt.

Félórai szünet után a biróság elnöke kihirdette az itéletet melyben bünösnek mondják ki a gyilkosság elkövetésére való szövetkezés vétségében Keő Kucsera Istvánt, Gyallay Mihályt és Kovács Józsefet. Keő Kucsera négy hónapi fogházat, Gyallay Mihály három hónapi fogházat, Kovács József két hónapi fogházbün etést kapott, mig Adorján Gézát a biróság a vád alól felmentette. Az itélet ellen ugy a vád mint a védelem fellebbezést jelentett be.

Kávéházban, vendéglőben és a fodrásznál követelje a Debreczent.

A Modern Kabaré ma reggel 5-ig nyitva!

Hirek

Horthy Miklós kormányzó születésnapja Debreczenben.

Tegnap nemzeti zászlókat lengetett a szél a házak oromzatán, *Horthy* Miklós kormányzó születése napján. A reggeli órákban az összes felekezetek templomában istentiszteletre vonult a tisztikar, a katonaság, csendőrség, rendőrség, az állami és közigazgatási hivatalok vezetői és a polgárság testületei. A református nagytemplomban délelőtt 10 órakor megtartott istentiszteleten a város előkelőségei közül részt vettek: *Hadházy* Zsigmond dr főispán, *Pákozdy* Sándor dr alispán, *Keserü* Lajos dr törvényszéki elnök, vitéz *Nagy* Pál tábornok, vitéz *Szentgyörgyi* Lajos tábornok, *Fülöp* Miklós ezredes, *Kovács* Barna alezredes, *Hermann* Géza őrnagy, *Simon* Károly őrnagy, *Vargha* Elemér dr főjegyző, *Csürös* Ferenc dr tanácsnok, *Tóth* Emil dr tanácsnok, *Balogh* Sándor dr főispáni titkár és számosan mások. Az istentisztelet után a katonaság és a csendőrség a katonai zenekarral az élén a városon keresztülhaladva a laktanyákba tért.

Urnapi ünnepi istentisztelet sorrendje a róm. kath. templomban.

A róm. kath. egyház ezidén is a szokásos fénnyel és pompával üli meg a legszentebb oltári szentség szerzésének emlékünnepét. — Reggel 6, 7 és háromnegyed 12 órakor lesznek a csendes szent misék. A 11 órai csak kedvezőtlen idő esetén lesz, — egyébként, ha körmenet lesz, — akkor elmarad. Az ünnepi infulás nagy mise 8 órakor veszi kezdetét. Közvetlenül utána megindul a körmenet és a Szent Anna utcán vonul fel a szokásos rendben. Elemi, főgimnázium, Svetits intézet növendékei. Ezután a Mária szobrot vivő leányok, Jézus szent szive társulat, Rózsafüzér, Szent Ferenc rend tagjai, Hölgyek csoportja, Férfiak csoportja. — Első oltár Szent Anna utca, Józsaféle ház; II. oltár Piac utca Ricklház; III. oltár Kossuth utca Pénzügyi palota; IV. oltár Batthyány utca Stiber ház. Körmenet után szt. beszéd. Nyolc órakor a Svetits intézet és a főgimnázium udvarán is lesznek csendes szent misék. — Délután 6 órakor litánia szentségkitétellel. — Az ünnep nyolcada alatt, 9 órakor d. e. minden nap szentséges, énekes szent mise és minden este 6 órakor litánia szentségkitétellel

— **Meghivták a tanácsot Kabára.** Kaba község junius 29-én fogja leleplezni fényes ünnepély keretében a világháboruban hősi halált halt fiainak emlékére emelt szobormüvét. Az ünnepélyre Kaba meghivta Debreczen város tanácsát is. Előreláthatólag azonban a város nem fogja magát képviseltetni, mintahogy az egyéki ünneps égen sem képviseltette.

— **Doktorrá avatás.** Bartha Elemér végzett orvostanhallgatót Bartha János máv. főellenőr fiát folyó hó 20-án fogják a szegedi egyetemen orvosdoktorrá avatni.

— **Uj kisalaku ötszázkoronás** sokat hoznak forgalomba. Hivatalos helyről szerzett értesülés szerint a m. kir. állami jegyintézet e hónap 20-ától kezdve uj kisalaku 500 koronás cimletü államjegyeket fog forgalomba hozni. A cimletek vizjegy és gyapotszálak nélküli fehér papiroson, sárgás barna és sötétzöld szinben „offsett“ és tipografiai nyomással készültek. A jegyeken látható mellkép Árpád fejedelmet ábrázolja.

Az adórendszernek aranyértékre való átvitele Debreczenben befejezést nyert.

A városi adóhivatal nagy munkát teljesitett.

Az államháztartás egyensulyának helyreállitásával kapcsolatban az állam az adófizetésnek aranyparitásra való átszervezését határozta el már korábban. Az egész adórendszer uj alapokra fektetésével járó nagy munkát a városi adóhivatal már elvégezte. *Elsősorban le kellett zárni a mult évi adófőkönyveket és ezután el kellett készíteni az uj, aranyértéken alapuló főkönyveket.* A munkával kapcsolatosan az egész adóhivatali munka uj alapokon folyik most már tovább.

Amint értesülünk, a városi adóhivatal az átszervezéssel járó óriási munkát idejében és nagy precizitással kifogástalanul végezte el. *Az adóhivatali tisztviselők maguk önként felemelték a munkaidőt, hogy a munka a megfelelő időre kész legyen.*

Most a nagy munka befejeztével dr *Vásáry* István tanácsnok, az adóhivatal vezetője, köszönő levelet intézett az adóhivatal tisztviselőihez kiváló teljesitményeikért. Kifejezést ad annak a véleménynek, hogy az állam pénzügyi talpraállitása csak az esetben lehet sikeres, ha az adminisztráció képes teendői ellátására. Az adóhivatal a követelményeknek lelkiismeretesen megfelelt. „Lelkiismereti kényszert érzek az iránt, hogy elismerésemet fejezzem ki a vezetésem alatt álló hivatal mindazon tagjainak, akik ebben a nagy munkában odaadással és szorgalmas tevékenységgel közreműködtek“.

A köszönetre valóban rászolgáltak a munkateljesitményükhöz képest sivárul dotált tisztviselők, mert az adózó közönség érdekei kivánják meg elsősorban a pontos, lelkiismeretes hivatali munkát.

Minden valószinüség szerint a Hortobágyon van Attila sirja.

Érdekes adatok az Alföld tudományos felkutatására. — A külföldi irodalom Attiláról. — Zám község eredete. — Uj nyomokon az Alföld tudományos kutatása.

Az Alföld tudományos felkutatására *a Tisza István Tudományos Társaság* által megindított mozgalmához Debrecen városa és a közönség széles rétege sorra adta bőkezü pénzbeli adományát. Ezt a nagyjelentőségü tudományos kutatást öt évre tervezték és minden valószinüség szerint a legteljesebb eredményeket sikerül elérni ezen idő alatt.

A Tisza István Tudományos Társaság kutatása első sorban a Hortobágyra és az ezt környékező vidékre terjed ki. A kutatással kapcsolatban *Horváth* Sándor igen érdekes szempontokat érint s ezekre felhivja a Társaság tagjainak figyemét. Az alapos hozzáértéssel irott rövid cikk főiránya rámutat arra, hogy Debrecennek és környékének a hunokkal valamelyes vonatkozása volt; ezt már eddig is többen hangoztatták, — de biztos tárgyi vagy nyelvi bizonyitékokra idáig nem akadtak.

Igy Pray György és Buday Ézsaiás Nánás és Böszörmény, vagy Ujvárosban keresték Attila sirhelyét. Pázmándy S., Sinay és Révész Imre Etellakát tartották Attila székhelyének.

Nagy Géza pedig vagy Debrecent magát, vagy pedig Jászberényt vélte Attila székhelyének.

Kétségtelen azonban, hogy *egyik kutató sem volt képes idáig Attila vagy Etele székhelyét minden kétséget kizárólag megállapitani*, annál kevésbbé azt a helyet megjelölni, a mely a világverő fejedelem sirhelyét magában foglalja.

A külföld jóval többet foglalkozott Attilával, mint saját nemzete. A külföldnek róla szóló irodalma egész kis könyvtár.

Igy a külföd több országában és több helyen keresték már Attila sirját, de teljességgel indokolatlanul.

Podhradszky a „Chronicon Budense“ vonatkozó helyéhez füzött jegyzetében csak annyit mond: „talán a Nagykunság Turkevi-jében“.

Gyárfás István pedig Keveházát, a mai Kajászószentpétert tartotta annak.

Szalay József már részletesebben foglalkozott a kérdéssel. Szerinte a magyar krónikások és egynehány oklevélbeli adat alapján és ezeknek egybehangzó tanusága szerint a hun fejedelmeknek, tehát Attilának is a sirja Kajászószentpétertől délre eső s Baracskához tartozó Szent Iván-puszta.

Nagy Géza az ő történelmi tanulmányaiban a temetkezés helyét illetőleg nem nyilatkozik, csak szép leirását adja a Jordanes-nyujtotta elbeszélés alapján. A kajászószentpéteri ásatásról adott jelentésében — anélkül, hogy Attila sirhelyét csak sejtette volna is — helyesen állapitja meg, hogy lehettek itt s kétségkivül *voltak is hun fejedelmi sirok, de nem Attila korából, hanem a honfoglalás és Szent István közti időszakból.*

Minthogy Attila, a nagy hun fejedelem *székhelye Eger volt*, temetkezési helyét is Eger körül kell keresnünk.

Aki Attilával és a hunokkal behatóbban foglalkozott, annak tudnia kell, hogy *a Hortobágy volt az ő családi birtoka.* A Hortobagy Zám pusztája és Zám községe pedig az ő temetkezési helye. Ez a szó ugyanis: Zám, nem egyéb, mint az ó-aethiopiai arabs Zaim: herceg, fejedelem, vezér.

Balássy F. a zámi és ohati apátságokról irt értekezésében pontosan megállapitja a volt monostor helyét; romjai ma is meglelhetők, a Faluvéghalom északkeleti részén, ott, hol az Árkos patak övezi a volt községet.

Attila sirja tehát itt, a volt monostornak esetleg ma is meglevő alépitményében, vagy pedig az Árkos pataknak a volt községgel érintkező részében volna keresendő.

Lapkihordókat felvesz a kiadóhivatal !!

Balatonmelléki borok!
KISS BÉLA és FIA ZENEKARA
ESTÉNKÉNT
a GAMBRINUSBAN JÁTSZIK!
SÖR
friss csapolás

Adónaptár a „Debreczen“-ben

Mikor milyen adókat kell fizetni,

Az állam pénzügyi szanálása óriási terheket ró a polgárságra. A régi adókat felemelik és ujakat állitanak be. Se szeri, se száma a különféle adónemeknek, melyek befizetésének lejárati terminusából majdnem minden hétre jut valamelyik. Az egyszerü, az itt élő polgárok alig-alig tudják számontartani azokat az adókat, melyeket az adózás hárit reájuk. Most adóbevallás, most fizetés és más-más teendők, mulasztásuk elmulasztása mind sulyos tehert jelent. Különben most az aranyparitásos adó idején, mikor a mulasztás után járó késedelmi kamatok és egyéb részesedések is aranyértékben fizetendők.

Segitségére akarunk lenni a mi közönségünknek és ezért minden vasárnapi számunkban Adónaptár-t fogunk közölni, mely röviden fel fogja sorolni a következő hét adóügyi teendőit, a határidők lejáratát, az uj határidők kezdetét stb.

Az Adónaptár összeállitását Boruss Béla városi adófőtiszt ur fogja végezni.

— **Befejeződtek az érettségi vizsgálatok a Kereskedelmiben.** Lapunk már közölte, hogy megkezdődtek a napokban az érettségi vizsgálatok a Kereskedelmi tanintézetben és közölte is az első napi eredményeket a növendékeinek a névsorát. Tegnap befejeződtek az érettségi vizsgálatok, melynek eredményekép: jeles érett Németh, jól érett: Mikó, Nagy Zoltán nyitrai, Pasternák, Rákosi, Révész, Schwarz Zsigmond, Szentjóbi Szabó, Varga József. Érettek: Lévai, Ludmányi, Madarász, Micskey, Nyiry, Pásztor, Roitmann, Serfel, Schwarc Sándor, Szilágy, Tar, Ungár, Varga Gyula, Valenta Vásárhelyi, Zagyvai, Szántó. A szép eredmény nemcsak a tanulók igyekezetét, hanem a tanári kar jóindulatát odaadó buzgalmát és megértő szeretetét is bizonyitja.

— **Az evang. elemi iskola vizsgálatainak sorrendje.** Folyó év jun. 19-én, csütörtökön d. e. 11 órakor hálaadó istentisztelet. Junius 20-án, pénteken d. e. 9 órakor az I. oszt. vizsgálata, tanitó Elefánthy Sándor. Junius 20-án, pénteken d. u. 4 órakor a IV. osztály vizsgálata, tanitó Polster Adolf. Junius 21-én, szombaton d. e. 9 órakor II—III. osztály vizsgálata, tanitó Földes Elek. A vizsgálatok a templomban tartatnak.

— **Uj szabászati tanfolyam.** *A női szabó szakosztály vezetősége a mult évben tartott szabászati tanfolyam mintájára julius hó 1-i kezdettel ismét egy tanfolyamot rendez mindazok számára, kik a legujabb és legismertebb Mór-Nagel szabászat minden ágát óhajtják elsajátitani. Különösen fontos azok részére, kik az uj ipartörvény szerint szakvizsgára készülnek. Beiratkozni lehet: Darvas Béla szakosztályi elnöknél. Péterfia-u. 4.*

— **Az „árok szálló“ hátrányai.** *Szabó Sándor hajdubőszörményi lakos panaszt emelt a rendőrségen, mert vataki kabátját, mellényét és kalapját elemelte. A nyomozás megállapitotta, hogy az emlitett ingóságok a panaszos testéről tünek el, mikor a vasárnap örömére beszekurált állapotban az utcai árkot szállodának nevezte ki. A rendőrség nyomoz az ismeretlen tettes után.*

— **Az „Arany Bika“** gőz- és kádfürdő állandóan nyitva reggel 6 órától este 7 óráig. Hidegviz kurához, gőzfürdőhöz havi és heti bérletjegyek igen mérsékelt árban válthatók. Tisztviselőknek, egyleteknek és intézeteknek nagy érengedmény.

Gyermekelőadás az Urániában

A debreceni ref. tanitótestület a debreceni „Tanitók háza“ javára szerdán délután nagysikerü gyermekelőadást rendezett az Urániában. A nézőteret zsufolásig megtöltő közönség élvezettel a kedves apróságok ajkairól elhangzó többnyire oktató célzatu beszélgetéseket. Bájos álomképek, vozó jelenetek peregtek le előttünk pontos betanulásban, ügyes megrendezésben. Különösen nagy tetszést váltottak ki a csoportos táncok, a palotás és a füzértánc. Töröné „A költő álma“ cimü énekes szinjátéka a hasonló természetüeket tulhaladta. Az egyéni számok közül a kis Balázsi Róza éneke keltett feltünést. Az erkölcsi siker mellől nem maradt el az anyagi siker sem.

Vonatok közlekedése a hortobágyi vásár alkalmával

A Máv. üzletvezetőségétől vett értesités szerint a jelenlegi viszonyok között az üzletvezetőség a hortobágyi vásár alkalmával külön vonatot nem állithat be, azonban a közlekedő vonatokat akként fogja megerősiteni, hogy a közönség igénye a lehetőség szerint kielégittessék.

A 19-én Debrecenből délután induló hortobágyi személyvonat 6 kocsival (személy és teher szállitásra) erősittetik meg.

A 20-án reggel induló hortobágyi személyvonat 10 kocsiból álló megerősitést kap a Nagyállomáson és Debrecen-Vásártér állomáson esetleg további pótkocsikat kap.

A Nagyállomásról reggel 5 óra 20 perckor tehervonat indul a Hortobágyra, mely a rendes kocsiszámon felül további 5 kocsival erősittetik meg s amennyiben szükséges abba személyek is beszállhatnak. Ez a tehervonat a Hortobágyra reggel 9 óra tájban érkezik.

A Hortobágyról délután 4 óra 2 perckor Debrecen felé induló személyvonat 10 kocsival erősittetik meg. A személyvonat után néhány perc mulva 5—6 kocsival megerősitett személyszállitásra is berendezett tehervonat indul Debrecen felé.

Debrecen, 1924. junius 18.

Gazdasági ügyosztály

—

— Tornaünnepély a róm. kath. főgimnáziumban. A debreczeni kegyesrendi róm. kath. főgimnázium ifjusága 1924. junius hó 23-án, hétfőn délután 5 órakor tornaünnepélyt rendez. Az ünnepélyen katonazenekar játszik Nőth Antal karnagy vezetésével. Müsor: 1. Ellenvonulás 12-ős sorokban. 2. Himnusz (katonazene.) 3. Szabadgyakorlatok zenére. 4. Gyakorlatok a magas korláton. 5. Játékszerü bevezetés a svéd tornába. Bemutatja az I. és II. osztály. 6. Egyéni verseny: sulydobás-, távolugrás- és magasugrásban. 7. Játékverseny. 8. Sorakozás. A tornajutalmak kiosztása. 9. Szózat (katonazene.) 10. elvonulás. A 4. és 7. számok alatt a zenekar koncertdarabokat játszik.

x **A tisztviselői szövetek kiosztása.** Hosszas huza-vona után végre megkezdődik a tisztviselő ruhaszövet kiosztása. Értesülésünk szerint minden tisztviselő, aki szövetilletményét megkapta, Sztepanov kiváló szabómesternél rendel belőle ruhát a Darabos-utca 44. sz. alatt.

— Aki még a kutat is ellopja. *A hajduböszörményi cigány telepen több odavaló gazda egy közös kutat készittetett. Aznap mikor a kut elkészült, valaki a kut egész felszerelését — káva, kutostor, gém, veder — egyszerüen ellopta. A rendőrség erélyes nyomozást inditott. Sikerült is elfogni a tettest Szegedi Sándor rovott multu egyén személyében, kinél a lopott dolgok megis kerültek.*

— Olasz módra készült makaróni, frissen is kapható Barkó *füszdrüzletében, Meszena-utcu 1.*

„Antisanol" izzadás ellen.

x **Tükörgyártás, üvegcsiszolás, régi tükrök ujjáöntése Sipkovits Béla üvegmüipari vállalata Szív-utca 14/15. Telefon 35—6.**

Halálozások.

Tegnap a következő halálozásokat jelentették be az állami anyakönyvi hivatalhoz:

Győri Zoltán ref. 3 éves, Nagy Sándor Magyar-utca 28. ref. 3 éves, Kacsó Mária, Hortobágyi-u. 7. ref. 25 éves, Balogh Sándor Ajtó u. 11. ref. 40 éves, Ornstein Henrikné Nemzetőr-utca 3. izr. 34 éves, Halmi András Patai-u. 15. ref. 4 éves, Fekete Károly Pesti-utca 4. ref. 5 éves, Gyarmati Mihályné Kurucz u. 10. ref. 57 éves, Szathmáry Pál Létai-u. 25. ref. 63 éves, Győri Róza Báthory-u. 25. ref. 2 éves, Vaskor Györgyné Kishegyesi-utca 40, ref. 68 éves, Nagy István Olajütő 42. ref. 51 éves.

A gazdasági depresszió dacára számos uj kereskedelmi és ipari vállalat alakult Debreczenben

Egyetlen csődeljárás volt a mult hónapban.

A gazdasági válságszámba menő depresszió dacára annak szokott tüneteit alig érezni Debrecenben. A csődök és kényszeregyezségek egyáltalán nem jelentkeztek, mert a mult hónapban csupán egy esetben vezetett a törvényszék egy textilkereskedő, *Rothmann* Sándor ellen csődöt. A debreceni közgazdasági élet reális voltára igen jellemző, hogy az elmult május hónapban és e hóban a törvényszéki cégirodában tömeges cégbejegyzés történt. Uj üzletek nyiltak, cégek, ipartelepek alakultak. Az ujonnan bejegyzett cégekről az alábbi kimutatást közöljük:

Hajdusági Jutaáru, Zsák, Kötél, Zsineg, Ponyvakereskedelmi és Kölcsönző Intézet. — Cégtulajdonos: *Ehrenreich és Róth,* Csapó-utca 23.

Neuländer Andor kocsigyára, Erzsébet-körut 28.

Debreczeni Üvegcsiszoló és Tükörgyár. Cégtulajdonos: *Rothmann* Andor, Csapó-utca 19.

Hartstein Vilmos bornagykereskedő, Ferencz József-ut 42.

Egyesült Budapest Fővárosi Takarékpénztár Egyesület rt. debreceni fiókja.

Egyeki Takarékpénztár Rt. Egyek. Igazgatóság: Kalocsay Gusztáv, Szabó Rudolf, Angyal Antal, Scharpf Kálmán, Nagy János, Bódy János, Czinege György, Macza Lajos, Kupsai Dániel, dr Palánkai László, dr Ehrhardt József, Veveran György. *Alaptőke: 30.000.000 korona.* Az alaptőke áll 400 darab 75000 korona névértékü névreszóló részvényből.

Papirforgalmi Vállalat közkereseti társaság. Beltagok: Wolff Jenő Budapest és Hajdu Jenő Debrecen.

Grünfeld és Burger, Hajdunánás, füszer, liszt, termény és vegyeskereskedés.

Zádor M., Berettyóujfalu, férfi és női divatáru kereskedés.

Debreczeni Angol-Magyar Szállitmányozási Rt. (Debreczener Britisch-Ungarische Transport A. G. — Azelőtt Ullmann és Seligmann.) Ferencz József-ut 72. Igazgatóság tagjai: Sztankay László, Kohn Dezső, Somlyai József. Alaptőke 10.000.000 korona. — Az alaptőke 1000 darab 10.000 korona névértékü, bemutatóra szóló részvényből áll.

Kardoss Géza 200 millió korona állami szubvenciót kér a Csokonai-színház fenntartására.

Csáky Antal kecskeméti szinigazgató kapta meg a szolnoki nyári szinházat. — Debreczennek Szarvast ajánlják nyári állomásnak. — Állami szubvenció nélkül válságba jut a Csokonai-szinház a nyári szüneiben.

A szolnoki Szinpártoló bizottság néhány napja tartott ülésén döntött a szolnoki nyári szinházra beérkezett pályázatok sorsa felett. A három pályázó szinigazgató közül, akik sorában mindvégig *Kardoss* Gézának volt legtöbb esélye a pályázat elnyerésére, *Csáky* Antal kecskeméti szinigazgatóra esett a választás és a Szinpártoló bizottság neki adta a szolnoki szinházat ujabb hat évre. A választás nagy meglepetést keltett, amennyiben Kardoss Gézát a szolnoki intelligencia szólitotta fel a pályázaton való részvételre és valósággal kötelezték erre a lépésre. A pályázat beadásakor Kardos Géza Szolnokon tartózkodott és meglátogatta a Szinpártoló bizottság valamennyi tagját, akik — egy kivételével — osztatlan örömmel üdvözölték és a legnagyobb jóakaratuknak adtak kifejezést. Többen kijelentették, hogy nemcsak Szolnok városának, de a kultuszminiszteriumnak is régi kivánsága, hogy Szolnok a debreceni szinházhoz tartozzon.

Ilyen előjelek után Kardoss Géza egész biztosra vette, hogy a Csokonai szinház végre nyári állomáshoz jut és egy csapásra megszünnek azok a finánciális nehézségek, amiket a szinház nyári szünete miatt nem lehet eltüntetni.

Mégis Kecskemét nyerte el Szolnokot. Érdekes ennek a szinházi pályázatnak a háttere. Alig hogy Kardoss eltávozott Szolnokról, a kecskeméti szinigazgató támogatói egész tömegét felsorakoztatta saját érdekében. Igy Nyul Tóth Pál, kulturtanácsnok, Kecskemét város tanácsa nevében interveniált és kijelentette, hogy abban az esetben, ha Csáky nem kapja meg Szolnokot, megvonják a szinháztól az ingyen fütést, világitást és az 50 milliós szubvenciót. Ugyanekkor Héjjas Iván és a Héjjas család tagjai politikai befolyást fejtettek ki Csáky mellett. Ezek után érthető, hogy a Szinpártoló bizottság 12 tagja közül 11 nem Kardoss Gézára szavazott.

Midőn a szolnoki pályáza eldőlte nyilvánvaló lett, kerdést intéztünk Kardoss Gézához, hogy ezek után mik a tervei a nyári szünetben. Tudvalevő, hogy a szinigazgató többször ugy nyilatkozott, hogy a Csokonai-szinház egy megfelelő nyári állomás nélkül a legszomorubb válság előtt áll, mert a nyári szünetre esedékes több százmillió koronás gázsidijakra nem nyujt fedezetet a szezon eddigi bevétele. Kardoss Géza a következőket mondotta:

— A Csokonai-szinház megmentésének ezt az egyeten biztos módját tudtomon kivül huzták keresztül. — Ezek után nincs más mód, mint a kormány anyagi támogatását venni igénybe. *Ehez minimálisan 200 millió koronára van szükség.* Ezt a kérvényt be is adom és rámutatok azon szempontokra, amelyek figyelembevételével *még meg lehet menteni a Csokonai-szinházat.* Illetékes helyen azt a megoldást ajánlották, hogy a *szarvasi szinházat pályázzam meg nyári állomásnak.* Ez szerintem egyáltalán nem megoldás, sőt még rosszabb állapotokat teremthet, mint a mostani. Szarvas egészen harmadrendü szinházi város és nem a Csokonai szinház nivójához méltó.

— A megtörténtek után is bizom abban, hogy Szolnokot Debrecenhez csatolják. A pályázatok feletti döntésben ugyanis a kultuszminiszter ur a döntő fórum. Ott pedig évek óta az az álláspont, hogy Debrecennek feltétlenül szükséges egy közel eső és megfelelő nyári szinház. Ez pedig csak Szolnok lehet.

Saját készitésu
FEHÉRNEMÜEK
készen és méret szerint
HERMANN és FRIEDMANN
Piac-u. 10. sz
Bikával szemben.

Egy kecskeméti vasutas 180 milliárd koronát örökölt

Darnai, kecskeméti vasutas, amerikai rokonától *180 milliárd koronát* örökölt. A három Darnai-testvér közül egy *Amerikába vándorolt s az ott összegyüjtött hatalmas vagyona két testvérére maradt. Darnaiék* megtették a szükséges lépéseket, hogy az óriási vagyont jelentő örökséghez, melyről Amerikából már hivatalos értesitést is kaptak, hozzájussanak.

—

x **Szülők figyelmebe. A Belvárosi gőz- és kádfürdő (Pásti-u. 8.) az iskolai szünidő alatt gyermekek részére rendkivül kedvezményes fürdőárakat vezet be, hogy ily módon még a legszegényebb szülő is megszerezhesse gyermeke részére az egészség szempontjából oly fontos gyakori fürdőzést. A *Belvárosi gőz- és kádfürdő* a mai naptól kezdve gyermekek részére (délelőtt fiuk, délután leányok) szakszerü felügyelet mellett *heti,* illetve *havi bérletet* nyit. A heti bérlet ára 5000 korona, a havi bérlet 20,000 korona. Egy bérleten 2—3 gyermek is fürödhet. Bővebbet a Belvárosi fürdő pénztáránál, Pásti-u. 8.**

Házasságkötések.

Legutóbb a következő házasságokat kötötték meg az állami anyakönyvi hivatalban:

Mandel Jenő kereskedősegéd Mezei Saroltával, Szücs Gábor gazdálkodó Nagy Ilonával.

Szinház

A Csokonai-szinház müsora:

Jun. 19.: *Mihályiné 2 lánya.* Vigjáték. A) bérlet.

Jun. 20.: *Hárem.* Vigjáték. D) bérlet.

A szinházi iroda jelentései:

A bérletben kerül ma csütörtökön megismétlésre az általános tetszést aratott „Mihályiné 2 lánya" bájos vigjáték. Mihályinét Halasiné, a többi szerepeket Halasi Mariska, Csapó Mária, László, Rutkó, Rajz, Vértes, Solt játszák ezuttal is.

Vajda Ernő francia vigjátéka „Hárem" pénteken megy a kitünően bevált eredeti kiosztásban.

Élvezetteljes este lesz szombaton „Mikádó" klasszikus angol operette felujitása. Crampera Lona és Beráy Bella az operette előtt Grieg, Schumann, Tschaikowszky zenéjére klasszikus táncokat mutatnak be.

Meteor-mozgó.

Csütörtökön „Uj farizeusok" és „Fatty három menyasszonya" 2 sláger egyszerre. Előadások 7 és 9 órakor.

Sikerült

ismét egy nagyobb tétel parfüm árut beszereznem a **legfinomabb** pipere (angol, mandula ibolya) Klein, Schön stb. elsőrendü márkaszappanokból, melyet a mai naptól kezdve ismét

reklám árban

árusitok kilogram monként

49.000 K-ért

Legujabb, szenzációs reklámom: **1 kg prima szegedi házi szappan 17.000 K**

Fürdősapkák raktáron!

HORVÁTH SÁNDOR „ELITE" ILLATSZERTÁRA Piacz-utca 64. szám.

Egy magyar végrendelet.

Temesrékás községben a napokban halt meg Potyondy Géza, nyugalmazott államtitkár. A 70 éves különc a háboru kitörésekor önként jelentkezett katonának s mint huszárfőhadnagy, végigszolgálta a világháborut. Annakidején szakácsnőjét vette feleségül, akit lovagolni és zongorázni tanitott. Potyondy hires volt arról, hogy férfi-korában soha mást, mint nagyon szép nőt nem ejtett, bár több nyelvet tudott. Másfél millió leit meghaladó vagyonát Sándor János nevü béresére hagyta azzal a kikötéssel, hogy amint lehet, magyar iskolát épittet Temesrékáson. A rokonok perelni fogják a végrendeletet.

Egy szomoru incidens ügye a biróság előtt.

A biróság pénzbüntetésre itélte Biró Jenőt, de az itélet végrehajtását felfüggesztette.

Biró Jenőnek, a Népjóléti hivatal igazgatójának neje tavaly az egyetemi klinikán tragikus körülmények között meghalt. A mélyen sujtott Biró Jenő haza akarta vinni feleségének holttestét, de rendkivül sok akadály gördült a holttest elszállitása elé, amit még növelt az is, hogy vasárnap lévén, az illetékes tényezőkkel nehezen lehetett érintkezést találni.

Biró Jenő, akinek lelkiállapota a sulyos csapás miatt amugy is igen fel volt zaklatva, sértő kifejezésekkel illette azokat, akik szerinte akadályozták azt, hogy ő szeretett neje holttestéhez jusson és hazavitethesse. Ezek miatt az egyetem több tanársegéde becsületsértésért feljelentette. Sőt rágalmazás miatt is eljárás indult Biró Jenő ellen azért, mert egy levelében ezeket irta: „Elraboltak az életemből hat órát, amit a feleségem mellett tölthettem volna".

Az ügyet tegnap tárgyalta már másodizben a debreceni törvényszék büntetőtanácsa, *Koháry* tanácselnök elnöklete alatt. Tegnap legelőbb is dr. *Orsós* Ferenc professzort hallgatta ki a biróság, aki a holttestnél betartandó szabályzatokat ismertette, majd dr. *Belák* és dr. *Verzár* professzorok tettek vallomást.

A biróság pénzbüntetést szabott ki — még pedig becsületsértés vétségében a felemelt skála szerint: egy millió hatszázezer koronát, a rágalmazás vétségében pedig egy millió kétszázezer koronát, *de tekintettel Biró Jenő büntellen előéletére és az enyhitő körülményekre, a büntetés végrehajtását felfüggesztette.* Biró ezek után is felebbezett az itélet ellen.

MOLYKÁR ELLEN
szőrme és téli ruhák beraktározását felelősség mellett elvállalom, ugyszintén ooooo bőrök kikészitését ooooo
Köváry
szücs. Piac-u. 42. Pannonia szálló udvar

Kölni vizek szappanok és puderek
bel- és külföldi illatszerek legolcsóbb beszerzési forrása a
„PARFUMERIE ILONA"
SZENT-ANNA-UTCA 1. SZÁM.
KÜLÖN MANICÜR.
Köni vizek dekája 800 K-tól.
Egy kió egjobb minőségü szappan 20 ezer korona.

Egy debreczeni ékszerügynök Európaszáz milliót sikkasztott és Brazíliába szökött.

Fővadászterülete a fővárosi ékszerbörze volt. Egy Csapó-utcai ékszerügynököt 75 millió koronával kárositott meg.

Napok óta rebesgették, mig végre tegnap ismét kipattant egy hatalmas sikkasztási ügy, mely a mai világban is ritkaságszámba megy s arányainál fogva szenzációként hat a nyomozó hatóságok előtt is. A legujabb szédelgés bünöző hőse K. Mór, zugékszerügynök, a debreceni és fővárosi ékszerpiacok ismert alakja, ő is ugy kezdte pályáját, mint bukott társai: tisztességgel bonyolitotta le a kisebb ügyeket. Mikor már megnyerte körei bizalmát, s nagyobb ügyletek lebonyolitásával tüntették ki, őt is hatalmába keritette a pénzvágy, a tőzsde s a könnyü élet. Megbizóit egymás után csapta be. Elszámolásoknál „tévedett", a felvett összeggel nem számolt el. Egy csapó utcai ismert ügynököt 70 millióval kárositott meg. Többen vannak Debrecenben, kik sirva néznek azután a 12—14—20 stb. milliók után, miknek a belehelyezett bizalom ásta meg a sirját. Az eddig is ismeretes tényállás szerint K. mintegy 300 milliót sikkasztott össze s mint megállapitották, a pénzzel együtt Braziliába szökött. A nyomozó hatóság nem szüntette be ellene a nyomozást s megérhetik, hogy ez a sikkasztó is rövidesen a hirhedt Kopinics sorsára lut.

Odadobta életét három lova miatt.

A gyilkos trianoni határ.

Kiss Bálint kismarjai gazdálkodót lakásán halva találták. A vizsgálat öngyilkosságot állapitott meg. Kitünt ugyanis, hogy a tehetős gazda azért vált meg az élettől, mert nagy bánat érte. *A gazda földje ugyanis a trianoni határ mentén huzódik el.* A napokban Kiss Bálint három lovát kihajtotta a tanyájára s a lovak felügyelet nélkül átbitangoltak román megszáltt területre. Ott a román határőrök a lovakat elfogták és nem akarták visszaadni. A gazda fühöz-fához fordult a lovak visszaboesájtása miatt, de sikertelenül. Erre maga ment át a határon, hogy visszaszerezze állatait, *de a román katonák megfenyegették, hogy ha nem megy vissza, lelövik.* Ez annyira elkeseritette a derék magyart, hogy bánatában felakasztotta magát. Oda dobta az életét a három lova miatt.

Bársony gazda bántalmazóját a vizsgálóbiró letartóztatta.

Erélyes vizsgálat a haláleset ügyében.

Bársony Sándor hajduböszörményi gazdálkodó halála ügyében Preineszberger Jenő táblabiró, a központi vizsgálóbiróság vezetője nagy erélylyel folytatja a vizsgálatot. Mint jelentettük a boncolás során az nyert megállapitást, hogy Bársony Sándor halálát közvetlenül agyvérzés okozta. Az orvosok véleménye szerint, melyet tegnap irásba adtak, az agyvérzés összefüggésben áll az elszenvedett bántalmakkal, melyek ha nem is voltak sulyosak, de az idős, 72 éves gazdálkodó betegségét elő idézték és a betegség három hét alatt folyton suiyosbbodván, végül is a halálát okozta.

A vizsgálóbiró az eddig megejtett vizsgálat és az orvosi vélemény alapján a Büntetőtörvényv 306. paragrafusa alapján *haláltokozó testi sértés cimén elrendelte Kiss Mihály böszörményi közrendőr letartóztatását.*

A vizsgálóbiróság most sorban hallgatja ki a szomoru eset szemtanuit és az elhunyt hozzátartozóit. A megtévedt közrendőr felebbvalói a panasz megtételéig nem is tudtak az esetről, mert a rendőr, a legénységi szobában bántalmazta a gazdálkodót olyan időben, mikor nem tartózkodott bent senki.

MERINO posztókereskedelmi rt.
lerakata Piacz-utca 49.
Tavaszi ujdonságok megérkeztek
Legnagyobb választék férfi szövetkülönlegességekben. Kangarn, Burbery, frak és smoking kelmékben. Kabát lüszterek. ☛ *Szolid szakott árak.*

Cséplésre benzint, motorolajat, petroleumot és ásványolaj termékeket
gyári árban szállit MAYER és MOLLER olaj-, gépkenőcs és vegyipari gyár r.-t. Budapest debreceni telepéről
A debreceni kirendeltség központi irodája Ferenc József-ut (Piac-u.) 42.
Telefon 7-77 és 13-34. Főnök Hoffer Sándor.

Sport

Postás SE--DVSC.

Ma, Urnapján a bajnokcsapat ad programot a budapesti II. oszt. bajnokság jó helyezésü, tehetséges csapatának a Postás SE-nek szerepeltetésével. A vendégcsapat nagy játékerőt képviselő együttes szereplése elé a legnagyobb érdeklődéssel tekintenek, mindenesetre élvezetes játékot fog a két jó technikáju csapat találkozása nyujtani. Biró: Bródy Barna, kinek személye garancia, hogy a mérkőzés ellentétben a mult hetek botrányba fult mérkőzéseivel, sima lefolyásu lesz. Előtte érdekes ifjuságí mérkőzés lesz a NyTVE és a DMTK csapatai között.

Elutasitották a BUSE óvását.

Mint ismeretes, a BVSE megóvta a KSE ellen 4 : 1-re elvesztett mérkőzését azon az alapon, hogy Németh, a KSE kapusa akkor még nem volt leigazoltatva, mert igazolása a hivatalos lapban később jelent meg. Az intézőbizottság, habár a szabályok szigoru alkalmazása mellett a BUSE részén lenne az igazság, nem adott helyt az óvásnak, éppen azért, hogy felebbezés alá kerülhessen s a központ elvi döntést hozzon az ügyben. Ugyanis az igazolási szabályok a vidéki egyesületek zavartalan működését erősen akadályozzák, ugyan is néha két hónap is eltelik, mig a központ hivatalos lapjában megjelenik a játékos igazolása, habár már két hónappal azelőtt játszhatott volna. Most egy mozgalom indult meg a keleti kerületben, hogy az igazolások kérdésében a kerületek teljes autonomiát kapjanak. Ez a mozgalom, mint hirlik, a legközelebbi tanácsülésen már inditvány alakjában tárgyalás alá kerül.

Fegyelmi bizottság

tegnap sem tarthatott ülést, mert az elnökön, előadón kivül csak a DKASE s DEAC tagok jelentek meg. Ideje volna ha az illetékes fakторok erős kézzel biztositanák e legfontosabb szerv akadálytalan működését.

Biróküldés.

A mai Postás SE—DVSC mérkőzés vezetésére Horváth Lajos, a NyTVE ifj—DMTK ifj-ra Nagy Dániel és a KTE—DTE bevezetésére Káldy Zsigmond lettek kiküldve.

A nyiregyházai sportéletben

már is apró viharok szülőágya a Ny. Törekvés uj pályája. Ugyanis a Törekvés és a NyTVE között oly megállapodás volt, hogy a NyTVE pálya használatáért a Törekvés havonta egy mázsa buzát s a mérkőzéseik bevétele után 20 százalék részesedést köteles fizetni. Most, hogy a Törekvés pályája elkészült, otthagyta a NyTVE pályáját, de a NyTVE a szezon végéig ezután is követeli a fentemlitett összegeket. Remélhetőleg az ügy nem vet nagyobb hullámokat. Ugyancsak a Törekvéssel történt meg, hogy a Bőriparosokkal rendezett barátságos mérkőzésen játékosaik egy része, nem tudni fatális tévedesből-e, vagy szándékosan nem a Törekvés, hanem a Bőriparosok öltözőjében vették magukra a dresszt s saját egyesületük ellen játszottak. A Törekvés házi birósága hat hónapra tiltotta el a játéktól a „megtévedt" játékosokat.

GARAI
és Testvére
férfi és fiuruha
nagyáruháza
Bika szálló épület.

Feltünő olcsó
árban árul és pedig
tartós férfi öltöny
kapható
650000 koronától
kezdve.

Divatos tavaszi férfi felöltők 500.000 K
Fiu ruhák 120,000 koronától
Divatos csikos nadrágok 130,000 K
Strapa vászon férfi öltöny 480,000 K
Tisztviselők és főiskolai hallgató urak nagy kedvezményben részesülnek.

Kérjük a t. vásárló közönséget a cégre ügyelni!
Garai és Testvére
Bikaszálló épület

Árdrágitás miatt hat hónap, ujrafelvétel során felmentés.

Az ügyészség 1920. szeptemberében emelt vádat *Weiszberg* Sámuel hajdunánási baromfi kereskedő ellen, mert Weiszberg összevásárolta Nánáson a libát, libazsirt s kocsin Sárospatakra szállitotta. A vádat árdrágitás vétsége miatt emelte az ügyész. Elsőfokon 6 hónapi börtönre itélték Weiszberget, amit a kir. itélőtábla és a Kuria is helyben hagyott. — Weiszberg nem nyugodott bele a sulyos büntetésbe s perének ujrafelvételét kérte. Az ujrafelvételi peres eljárás során a törvényszék már felmentő itéletet hozott. — Az ügyészség felebbezése folytán került az ügy tegnap délelőtt a debreceni itélőtábla *Perjéssy* tanácsa elé. Dr *Aczél* Jenő kriminálista-ügyvéd hosszu védőbeszédet tartott. Bebizonyitotta, hogy vádlott nem követett el árdrágitást. Hiteles okmányokkal bizonyitotta, hogy Weiszberg olcsóbban adta Sárospatakon a Hajdunánásról kisérő személyzettel, kocsin odaszállitott élelmiszereket, mint az odavaló kereskedők. Már csak azért sem lehet árdrágitó, mert az árut, minden felesleges közbeékelődés nélkül, *közvetlenül a fogyasztóhoz juttatta.* A büntetőtanács hosszas tanácskozás után helybenhagyta a felmentő itéletet, melybe a főügyészség is megnyugodott.

Közgazdaság

Vontatott, üzlettelen a magánforgalom.

Budapest, junius 19. A tőzsdetanács a csütörtöki ünnep miatt ugy határozott, hogy a kasszanapot szerdán tartsák s ezért tegnap nem is volt hivatalos tőzsdei forgalom.

A mai kasszanap lekötötte az ügynökök és bizományosok érdeklődését, ugyhogy az üzlet csak vontatottan indult meg és kevés kötés jött létre. A hangulat tegnap óta nem változott és a szórványosan létrejött kötések általában a tegnapi délutáni szinten mozognak. Bécsben ma szintén szünnap van, ugy hogy a spekuláció innen sem kapott ösztönzést, ami növelte a tartózkodást.

Tájékoztató árfolyamok:

Bankok: Magyar Hitel 560—573, Kereskedelmi Bank 1250—1220, Angol-Magyar Bank 50—55, Földhitelbank 320—335, Hazai Bank 184, Lloydbank 12, Ker. Hitel 28, Általános Bank 14.5, Merkur 13—14. Ált. Takarék 175, Pesti Hazai 3900—3975, Moktár 200, Egyesült Fővárosi 150—153.

Malmok: Budapesti Gőz 130, Hungária malom 95—100, Transdanubia 60, Concordia 40, Viktória 215—225.

Vegyiipari vállalatok: Chinoin 14, Spódium 175, Flóra 90, Hungária mütrágya 145, Pharmacia 21, Szikra 48—50.

Bányák és téglagyárak: Bauxit 330, Kohó 470, Magnezit 1800, Kőszén 3200—3300, Salgó 602—600, Urikányi 1000.

Vasmüvek: Gazdasági gépgyár 175, Fegyver 1250, Ganz-Danubius 3250—3100, Ganz villamos 1500—1450 Láng 140, Linták 13, Lámpa 160—170, Vegyipari gépgyár 30, Rima 110—120, Schlick 70, Wörner 30.

Sör és szeszipari vállalatok: Részvénysör 250, Fővárosi sör 38—40, Pannónia 16—18. Gschwindt 160, Polgári sör 550, Baróti 4.

Élelmiszervállalatok: Czinner 15—16, Szalámi 95—100, Oceán 30—33, Püspöki 30, Tokaji 45—50.

Faipari vállalatok: Guttmann 400—420, Hazai fa 140, Lichtig 6, Körösbányai 35, Ofa 525—530, Nasici 2200—2300 Merkurfa 5.

Zürichi zárlat.

Berlin 135, Hollandia 212 fél, Newyork 565 háromnegyed, London 2450, Páris 3020, Milano 2445, Brüsszel 2650, Prága 1671 egynegyed, Budapest 65, Belgrád 671 egynegyed, Bukareszt 250, Varsó 109, Bécs 92 fél, Szófia 407 fél.

Terménytőzsde.

Az árutőzsde irányzata az utolsó napokhoz képest változatlan. A forgalom egyelőre csekély, de a kinálat megfelelő.

Tiszavidéki buzát budapesti paritásban 320,000 koronával lehet elkelyezni. A dunántuli buza ára 310,000 korona. Vidéki állomásokon 305,000 koronával van áru a piacon. A rozs névlegesen budapesti paritásban 260,000 korona.

A takarmánycikkek piacán zab és tengeri iránt van érdeklődés. Tengeri paritásban 275,000 korona. Állomáson 260 000 koronával keresik. Zabban kötöttek egy tételt budapesti közraktárból 320,000 K-val.

A takarmányvásáron meglehetősen élénk forgalom mellett az árak emelkedtek. Régi széna elsőrendü 156,000, másodrendü 136,000, száraztakarmány 150,000, lucerna uj 130,000, alomszalma 70,000, zsupszalma 110,000 korona

A malomkoncetráció nem változtatta a lisztárakat.

Ferencvárosi csertesvásár.

Felhajtás 1200. Árak: könnyü 23—25000, közép 24—25300, nehéz 252000—26000. A vásár élénk volt.

A devizaközpont árfolyamai:

Egy darab	Pénz (Vétel)	Áru (Eladás)
Dollár	86850 K	88950 K
Angol font	374300 K	385300 K
Hollandi forint	32230 K	33230 K
Francia frank	4610 K	4900 K
Svájci frank	15250 K	15740 K
Léva	610 K	635 K
Cseh korona	2540 K	2615 K
Lei	385 K	400 K
Lira	3455 K	3865 K
Dinár	1020 K	1060 K
100 n. márka	—	—
Lengyel márka	— fill.	— fill.
Osztrák korona	122·30	125·40
Napoleonarany	308000 pénz.	

100 takarékkorona egyenlö 129 papirkoronával.

NYILTTÉR.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Felkérem azon fiatal párt, ki a Csokonai-sztnház baloldali ruhatárából kedden este tévedésből egy fekete ernyőt elvitt, hogy azt oda mielőbb visszajuttatni sziveskedjen, annál is inkább, mert őket személyesen ismerem s az őnagysága piros kalapját is én személyesen adtam át.

Szinházi ruhatáros.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF
Kiadja a T. H. könyv és lapkiadóvállalat r.t.
Nyomatott a Tiszántuli Hirlap nyomdájában.

A „Debreczen" telefon száma: 789.

Kitünő fehérneműek Frank Edénél.

Molykár ellen
legjobban megóvja a Villanyerőre berendezett legmodernebb Szőrme megóvó intézet
Lipcsei Szőrmeház
Bika épület. József kir. herceg-u. 1.

Jó sikerrel fest
szőrméket, bőrkeztyüket, mindenféle ruhákat minden szinre, gyász-expresz munkák kivánt időre.
Hungária kelmefestő Vegytisztitó Gőzmosó Vállalat Debrecen
Péterfia 4. Tulajd. Libándy Andor.
Szakképzett vasalólányok felvétetnek

Elcserélném
Károly Ferenc József-ut 58. sz. alatt levő
4 szoba, fürdőszobával, s szobának használható dupla ablak és ajtóval ellátott nagy zárt verendával, parkirozott udvarral, azonkivül nagy gazdasági udvarral, istállóval, cselédlakással ellátott lakásomat a város belterületén levő 5—6 szobás lakással. Folyó évben még a lakáshoz tartozó 6000 négyszögöl gyümölcsös és szőllővel, valamint konyhai veteményekkel, lucernával és zabosbükkönnyel bevetett területet is átadnám a folyó évi terméssel együtt.
A lakásom 1917-ik évi bére 800 korona.
Tudakozódni lehet: 505. telefonszám alatt.

EDISON
Villamossági és bronzmüves iparvállalat
Széchenyi-utca 14.
Vállal a legjutányosabb árban!

Dacára a takarék korona emelkedésének, árainkat nem emeljük, örvendjen meg rá a!

Vágja ki! Tegye el! Őrizze meg!

Megkezdődött a Nagy Tavaszi Vásár!

Ha ezt a hirdetést felmutatja

15%

kedvezményben részesül a:

HAJDUSÁGI FÉRFIRUHA ÁRUHÁZBAN

ahol dus választékban kaphatók tavaszi férfi és fiu-felöltők a legujabb divat szerint.

Vászon öltöny	280,000 K-tól
Vászon nadrág	95,000 K-tól
Luster saccó mellény . .	520,000 K-tól
Öltönyök . . .	580,000 K-tól
Csikos nadrág	125,000 K-tól
Angol felöltők	480,000 K-tól

Mérték utáni rendelésekre dus választék divatos ujdonságokban.

Piac-utca 67. sz.

Utcai és alkalmi ruhák festője és vegytisztitója

BIRÓ

Arany Bika. **(Mozi bejárat.)**

Finomabb ruhadarabokat felelősséggel vállal

Szabó János

uri divat és egyenruha szabóságában készülnek a legdivatosabb férfi ruhák a lehető legjutányosabb árban.

▼

Ref. bérpalota, a Nagytemplommal szemben

POLOSKA

és svábbogár irtószer garantált minőségü, minden rovart 24 órán belül kiirt. Kaphatn igen jutányos árbaó

STERN festéküzletében

Bikával szemben. Telefon 856

Alkalmi házvétel

Gazdálkodóknak is alkalmas

Szepességi-utca 19. számá ház

(József kir. herceg-utca sarka mellett eladó! *A vevőnek rögtön át lesz adva* az utcai lakás mellékhelyiségeivel és 6 lóra való istállóval (mely jelenleg is gazdálkodó részére vannak fenntartva !)

A lakást az udvarban lakó Feldmanné asszony megmutatja az érdeklődőknek. — Bővebb felvilágositás nyerhető és a vételi ügylet megköthető az ezen ház felett rendelkező NAGY LAJOS irodában, Veres-utca 9. szám.

Takarékosság ! !

szempontjából fontos tudni, — hogy

1 pár fekete női harisnya . .	9500
1 drb férfi alsónadrág . . .	47500
1 „ himzett női vagy ajouros ing	49500
1 férfi zefir in 2 gallérral . .	98000
1 mtr fehér vászon vagy schiffon	22500
1 „ francia voile 50 mintában	28500
1 drb férfi vászon zsebkendő .	6500
1 mtr angol frenes és sefir .	29500
1 drb 2 szem. pehelysulyu paplan	400000
1 mtr 140 cm. széles angol női kostümkelme	98000
1 mtr 140 cm. széles fekete Cloth	55000
1 mtr 140 cm. széles mintás kamgáru öltönykelme. . .	210000
1 mtr franica Liberthy nagy választék	75000
1 pár kötött férfi zokni . .	7900
1 mtr 120 cm. széles Neuman scheviott	55000
1 drb horgolt selyem nyakkendő	13000
1 mtr valódi Goldberger karton	25000

csak egyedül

Brüll Ernő női divatházában, PIAC-U. 29. (Városházával szemben) kaphatók. Vételkötelezettség nincs.

Női kosztümöt, férfi öltönyt készitek heti és havi részletfizetés mellett a mai naptól. Ugy női, mint férfi szöveteket méterenkint is árusitok szintén heti vagy havi részletfizetés mellett

TEGDES JÁNOS, Debreczen, Péterfia 42

LEGSZEBB ~ LEGOLCSÓBB ~ LEGJOBB

FÉRFIRUHA SZÖVETEK

csak

FELDHEIM DEZSŐNÉL (Piac-utca 67. szám) SZEREZHETŐK BE.

Szilágyi Jenő

pénzkölcsönt közvetitő és értékpapir kereskedő irodája 18960 és 13063 számu iparengedélyek alapján.

Debrecen, Csapó-utca 19. Telefon 5-66.

BEJEGYZETT KERESKEDŐKNEK és ipari vállalkozóknak, valamint gazdálkodók részére előnyös feltételek mellett közvetitek pénzkölcsönt rövidebb és hosszabb időtartamra.

MAGÁNTŐKÉK KIHELYEZÉSÉNEK közvetitését vállalom és azokat teljes garancia mellett kihelyezem. Hosszabb időre szóló tőkék kihelyezésénél kivánatra a kamathozadék tényleges buzába is átvehető.

TŐZSDEI MEGBIZÁSOKAT LEBONYOLITOK, helyi takarékpénztárak és bankok részvényeit bármilyen mennyiségben veszek és eladok. A helyi értékek napi árfolyamát bárkinek is felkérésére dijmentesen közlöm.

Ha elegánsan akar öltözködni keresse fel az uri társadalom legolcsóbb **uri szabó üzletét.** PISKOLTY, KOSSUTH-UTCA 58. SZÁM. — Szövetek, katonacikkek legolcsóbb árban

---

ÁRU HIRDETÉSEK

Legszebb kalapok Frank Edénél.

VILLAMOS világitási, csengő, motor, valamint telefon berendezéseket, javitásokat jótállással, legjutányosabban készit „Elektra" villamossági és erőátviteli vállalat Hatvan-utca 2. Telefon 895.

ELCSERÉLNÉM egy szoba, konyha, speizból álló lakásomat hasonlóval. Csillag u. 15.

ELSŐRENDŰ kárpitos Szabó József Varga-utca 1. Szent Anna-u. sarok. Kész hencserek raktáron.

SZAPPANVÁSÁR! *Sláger cikkek!*

Családi szappan	1950 K
Klein Glicerin szappan	2720—4860 K
Glicerin szappanok	5350 K-tól
Rud Glicerin nagy	14,600 K
Sósborszesz szappan	5840 K

KLEIN PIPERE SZAPPAN 6800 K tól

FORGALMI ILLATSZERTÁR Piac-u. 21.

HENCSEREK, plüss, szövet, bőr, vászon, diványok, afrik lószőr matracok, szalon és bőrgarniturák készen kaphatók Debreczenszky kárpitosnál, Halköz 8. Javitásokat jutányos áron vállalok.

Kitünő menetelü **füszerüzlet** nem emelhető lakbérrel, 1 szobával, teljes berendezéssel, áruval felszerelve **eladó.** Cim megtudható lapunk kiadóhivatalában.

A LEGJUTÁNYOSABB árban vállalok minden bádogos szakmába vágó munkát Steiner Mór, Batthyány-u. 13.

ARANYAT, ezüstöt, brilliánsat, hamis fogat legmagasabb árban **VESZEK.**

STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I-ső em.

RÉSZLETFIZETÉSRE. Páliakafőzők, mosó- és lekvárfőzőüstök legolcsóbban kaphatók részletfizetésre is Mándoki réz-művesnél Debreczen, Arany János-utca 13. sz. alatt. Telefon 12—42.

TELEFON! Villamos csengők, Villamos orvosi müszerek, Delejgyüjtők, Feszmérőket. Legkomplikáltabb müszereket, gépeket, gyárt, javit, vesz, elad, cserél. Villamos anyagok, gépek, izzólámpák a legolcsóbb napi árban. Földvári Imre, Debreczeni I. Elektrótechnikai Gyár Széchenyi-utca 55. Telefon: 168.

KÖZÉP ISKOLÁT végzett fiut tanulónak fizetéssel szakszerü kiképzés mellett felvesz Milotay András papirkereskedő, Batthyányi-u. 2. szám.

Lelépéses lakások, üzletek!

irodahelyiségek kaphatók a Nagy Lajos ingatlanforgalmi, lakás- és üzletértékesitő irodánál, Veres-utca 9. sz alatt.

Érdeklődőknek csak személyesen és csak a délelőtti órákban!

Lakásügyben az iroda telefonértesitést senkinek sem ad!

Dijazás utólagos és csak siker esetén fizetendő!

Eladó hölgyfodrász és manikür szalon betegség miatt potom árért!

Átadó irodahelyiségek a központban!

Budapesti földszintes háromszobás lakás elcserélendő debreceni lakással, mely lehet kertségben is!

Átadó lakások egész nap, reggel 8 órától esti 6 óráig bejelenthetők az irodában, Veres u. 9. sz.